

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 25. III. 2015 ✓

VII.7037.32.2015.NC

Pani Małgorzata Omilanowska
Minister Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17

00-071 Warszawa

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła informacja Najwyższej Izby Kontroli z dnia 14 stycznia 2015 r. o wynikach kontroli dotacji dla niepublicznych szkół artystycznych oraz nadzoru nad tymi szkołami (znak LLU-4101-003/2014). Jak wynika z danych przedstawionych w dokumencie, dotacje dla niepublicznych szkół artystycznych były znacząco zaniżane. Minister miał być wielokrotnie informowany o tym fakcie zarówno przez Centrum Edukacji Artystycznej, jak i przez Najwyższą Izbę Kontroli, która stwierdzała podobne nieprawidłowości podczas kontroli przeprowadzonych w latach 2002, 2004 i 2009 oraz kontroli wykonania budżetu państwa w części 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w latach 2000-2010. Pomimo tego, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego miał jednak nie zgłosić Ministrowi Finansów dodatkowych potrzeb finansowych. W efekcie, stan niezgodności z prawem utrzymywał się przez wiele lat.

Kwestie dotacji dla niepublicznych szkół reguluje art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Zgodnie z art. 90 ust. 4a ustawy, niepubliczne szkoły artystyczne o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotacje z budżetu państwa. Zgodnie z art. 90 ust. 4b, dotacje dla niepublicznych szkół artystycznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota wydatków bieżących ustalonych dla szkół tego samego typu prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na jednego ucznia.

Ustawa przewiduje zatem obowiązek wypłacenia dotacji, określa także ich minimalną wysokość. Zaniżanie kwot przeznaczonych na wsparcie niepublicznych placówek jest naruszeniem przepisów prawa niezależnie od powodów, dla których nastąpiło.

Jak wynika z informacji zawartych w dokumencie NIK, szkoły niepubliczne nie miały możliwości zweryfikowania, czy kwota przekazanych im dotacji została prawidłowo wyliczona. Podstawą ustalenia wysokości dotacji są wydatki ponoszone przez podmiot publiczny na prowadzenie placówek publicznych, a więc dane, do których podmioty prowadzące niepubliczne szkoły nie miały dostępu.

Dotacje dla niepublicznych szkół są elementem polityki oświatowej państwa. Ich celem jest wsparcie szkół niepublicznych tak, by ich oferta faktycznie mogła konkurować z ofertą szkół publicznych. Służy to nie tylko zagwarantowaniu rodzicom konstytucyjnego prawa do wyboru szkoły innej publicznej (art. 70 ust. 3 zd. 1 Konstytucji), ale także sprzyja utrzymaniu różnorodności kierunków i wysokiego poziomu nauczania. Dotacje pozwalają na obniżenie czesnego, a więc nauka w szkołach niepublicznych jest dostępna dla większej grupy uczniów.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień w opisywanej sprawie.

Z powrotem

Zena Jijon